

T.C.GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı
Gelir Kanunları KDV-ÖTV Grup Müdürlüğü

Sayı : 39044742-130[Özelge]-E.426523

20.05.2019

Konu : Sigorta şirketlerine aktarılan faiz tutarlarının
vergilendirilmesi

İlgi : ... tarih ve ... evrak kayıt numaralı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan riskli sigortalar havuzu yönetiminin Büronuz tarafından yapılacağı, Büronuz adına gönderilen nakit tutarlarının alacaklı sigorta şirketine ödeninceye kadar vadeli mevduat hesabında tutulduğu ve bundan faiz geliri elde edildiği, söz konusu tutarların Büronuz havuz hesabına süresinde gönderilmemesi halinde tarafınızca ilgili sigorta şirketine gecikme faizi yansıtıldığı, alacaklı şirketlere ödeme yapılmak üzere havuz hesabına gönderilen tutarların hesapta kaldığı sürece faizde değerlendirildiği, elde edilen gecikme faizi, vadeli mevduat geliri ve gecikme faizinin gecikmeye neden olan şirket hariç havuzda bulunan diğer şirketlere payları oranında dağıtıldığı belirtilerek, şirketlere aktarılacak faiz gelirlerinin ve gecikme faizinin nasıl dağıtılacağı, sigorta şirketlerine söz konusu aktarımın dekont ile yapılıp yapılmayacağı, sigorta şirketlerine yapılacak ödemeler ile ilgili katma değer vergisi (KDV) ve banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) uygulanıp uygulanmayacağı hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinde, *"Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir.*

229 uncu maddesinde, *"Fatura satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır."*

231 inci maddesinin 5'inci fıkrasında, *"Fatura malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır."*

232 nci maddesinde, "Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:

1. Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;
2. Serbest meslek erbabına;
3. Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara;
4. Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;
5. Vergiden muaf esnafa.

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler." hükümleri yer almaktadır.

Buna göre, riskli sigortalılar havuzuna borçlu olan sigorta şirketlerince süresinde ödenmeyen tutarlar üzerinden hesaplanarak borçlu sigorta şirketlerinden tahsil edilen gecikme faizi ile sigorta şirketlerince alacaklı sigorta şirketlerine aktarılmak üzere söz konusu havuz hesabına gönderilen nakit tutarların alacaklı sigorta şirketlerine ödeninceye kadar bankadaki vadeli mevduat hesaplarında değerlendirilmek suretiyle elde edilen faiz gelirinin Büronuz tarafından havuza kayıtlı sigorta şirketlerine payları oranında aktarılmasında, gecikme faizi ve vadeli mevduat faiz geliri payı aktarılan sigorta şirketlerince, genel hükümler çerçevesinde, adınıza fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Safi kurum kazancı" başlıklı 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı; ikinci fıkrasında ise safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 38 inci maddesinde ise bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet fark olduğu; bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı; ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan Büronuzun safi kurum kazancının tespit edilmesinde, Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesi yanında Gelir Vergisi Kanununun 40 incı maddesinde yer alan giderlerin de indirim olarak dikkate alınması mümkündür.

BANKA SİGORTA VE MUAMELELERİ VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinde, "Banka ve sigorta şirketlerinin 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar banka ve sigorta muameleleri vergisine tabidir.

Bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar (kendileri veya başkaları hesabına menkul kıymet alıp satmayı, alım - satıma tavassut etmeyi veya alıp sattıkları menkul kıymet karşılığı borçlan ödemeyi taahhüt etmeyi meslek haline getirenlerin bu faaliyetleri dolayısıyla lehlerine kalan paralar ile mevduat faizi vermek veya sair adlarla faiz ve benzeri menfaatler sağlamak üzere devamlı olarak para toplama işiyle uğraşanların topladıkları paralara sağladıkları gelir ve menfaatler üzerinden komisyon, ücret, hizmet karşılığı gibi adlarla aldıkları paralar dahil) da banka muameleleri vergisine tabidir.

90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre ikraz işleriyle uğraşanlarla ikinci fıkrada belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini esas işgal konusu olarak yapanlar bu Kanunun uygulanmasında banker sayılırlar..." hükmü yer almaktadır.

Mezkur Kanunun 30 uncu maddesinde, BSMV'yi banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin ödeyeceği, 31 inci maddesinde ise BSMV'nin matrahınının 28 inci maddede yazılı paralar olduğu hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, ... Bürosu tarafından Riskli Sigortalar Havuzundaki tutarların vadeli mevduat hesabında işletilmesi dolayısıyla elde edilen vadeli mevduat faiz gelirleri ile Havuza borçlu olan sigorta şirketlerinin borcunu zamanında Havuza göndermemesi nedeniyle elde edilen gecikme faizi gelirleri BSMV'ye tabi bulunmamaktadır. Ancak, söz konusu tutarların Büro tarafından sigorta şirketlerine aktarılması aşamasında sigorta şirketlerince lehe alınan bu tutarlar üzerinden BSMV hesaplanması gerekmektedir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

-1/1 inci maddesinde; Türkiye'de yapılan ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesindeki teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

-4/1 inci maddesinde, hizmetin, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olduğu ve bu işlemlerin bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi şekillerde gerçekleşebileceği,

-17/4-e maddesinde, banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemler ve sigorta aracılarının sigorta şirketlerine yaptığı sigorta muamelelerine ilişkin işlemlerinin KDV'den istisna olduğu,

-20 nci maddesinde, teslim ve hizmet işlemlerinde, matrahın bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu, bedel deyiminin, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği,

-24/b maddesinde, ambalaj giderleri, sigorta, komisyon ve benzeri gider karşılıkları ile vergi, resim, harç, pay, fon karşılığı gibi ödemelerin; aynı maddenin (c) bendinde ise vade farkı, fiyat farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzeri adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerlerin KDV matrahına dahil edilmesi gerektiği

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, ... Bürosu tarafından Riskli Sigortalar Havuzundaki tutarların vadeli mevduat hesabında işletilmesi dolayısıyla elde edilen vadeli mevduat faiz gelirleri ile Havuza borçlu olan sigorta şirketlerinin borçlarını zamanında Havuza göndermemesi nedeniyle elde edilen gecikme faiz gelirlerinin Büro tarafından sigorta şirketlerine aktarılması işlemi BSMV'ye tabi olduğundan bu tutarlar üzerinden KDV hesaplanmayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.